

Tekoälyyn perustuvan, lapsille suunnatun ruoka-aineiden kuvantunnistusjärjestelmän antaman palautteen vaikutus lasten ravintotietämykseen ja asenteisiin -tutkimuksen tietosuoja-seloste

Olet ottamassa osaa Turun yliopistossa järjestettävään tieteelliseen tutkimukseen. Tässä tietosuoja-selosteessa kerrotaan, miten henkilötietojasi käsitellään tutkimuksessa.

1. Rekisterinpitäjä

Turun yliopisto

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa:

Nimi: Sanna Koskimäki

Puh.: +358 44 041 4517

E-mail: sanna.koskimaki@utu.fi

Tutkimuksen vastuullinen tutkija:

Nimi: Kirsi Laitinen

Puh.: +358 29 450 2428

E-mail: kirsi.laitinen@utu.fi

2. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Turun yliopiston tietosuojavastaava on tavoitettavissa sähköpostitse dpo@utu.fi ja puhelimitse +358294503009.

3. Kuvaus tutkimuksesta ja henkilötietojen käsittelystä

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, miten visuaalinen ja kannustava käyttöliittymä tekoälypohjaisessa ravintoanalyysilaitteessa vaikuttaa lasten ravintotietämykseen kokeellisessa tilanteessa. Lisäksi tarkastellaan, miten lapset ymmärtävät käyttöliittymän välittämät ravitsemusviestit ja millä tavoin käyttöliittymä tukee lasten välistä keskustelua ja ruokavalintojen perustelua. Tutkimus tuottaa tietoa sekä ravitsemuskasvatukseen että lapsille suunnattujen teknologisten käyttöliittymien kehittämisen tueksi.

Tutkimuksessa kerätään seuraavat suorat henkilötiedot: tutkimukseen osallistuvan lapsen nimi, ikä, luokka-aste ja sukupuoli sekä huoltajan sähköpostiosoite, huoltajuussuhde lapseen ja koulustausta. Rekrytoinnin yhteydessä kerätään tieto osallistuvan lapsen mahdollisesta erityisruokavaliosta ja ruoka-aineallergioista. Lisäksi tutkimuksessa kerätään tietoa osallistujan ruuankäytöstä. Tutkittavan nimi ja huoltajan sähköpostiosoite kerätään rekrytoinnin ja tutkittavien informoinnin vuoksi. Tutkittavan sukupuoli, ikä ja luokka-aste sekä huoltajan koulustausta ja huoltajuussuhde kerätään tutkimuksen taustatiedoiksi.

Aineisto säilytetään pysyvästi Turun yliopiston sähköisissä järjestelmissä. Aineisto pseudonymisoidaan ennen aineiston analysointia. Ilmoittautumisen yhteydessä kerätyt nimitiedot korvataan tutkimuskoodilla ja sähköpostiosoitteet poistetaan ennen aineiston analysointia. Pseudonymisoinnin koodiavain säilytetään erillään muusta aineistosta Turun yliopiston sähköisellä tallennuspalvelimella. Aineisto anonymisoidaan tutkimustulosten julkaisun jälkeen tai viimeistään viiden vuoden kuluttua ennen kuin aineisto siirretään pitkäaikaissäilytykseen. Anonymisoinnin yhteydessä henkilötiedot hävitetään, sisältäen koodiavaimen ja muut tunnistamisen mahdollistavat tiedot pseudonymisoidussa aineistossa. Yksittäisen osallistujan tiedot eivät tule ilmi tutkimusraporteissa. Anonymisoitu aineisto säilytetään pysyvästi Turun yliopiston sähköisissä järjestelmissä.

4. Henkilöt, jotka osallistuvat henkilötietojen käsittelyyn

Tutkimusryhmästä vastaa professori Kirsi Laitinen. Hänen johdollaan henkilötietojen käsittelyyn osallistuvat lisäksi koulutetut tutkijat sekä mahdolliset opinnäytetyön tekijät.

5. Henkilötietojen käsittelyn kesto

Tutkimus alkaa huhtikuussa 2026 ja henkilötietoja käsitellään tämän tutkimuksen puitteissa arviolta vuoden 2027 loppuun asti. Aineisto pseudonymisoidaan ennen aineiston analysointia. Henkilötietoja sisältävä aineisto hävitetään tutkimustulosten julkaisun jälkeen tai viimeistään viiden vuoden kuluttua tutkimuksen päätyttyä. Aineisto anonymisoidaan poistamalla tunnistetiedot siten, ettei yksittäistä tutkittavaa voida suoraan tunnistaa tai yhdistää kerättyihin tietoihin. Tutkimuksessa kerätty aineisto pitkäaikaissäilytetään sähköisessä muodossa pysyvästi anonymisoidussa muodossa. On mahdollista, että tutkimuksessa kerättyä aineistoa koskien lasten/nuorten ravintotietämystä käytetään ilman tunnistetietoja tulevaisuudessa yhteensopivissa tutkimuksissa tutkimusprojektin vastuullisen tutkijan harkinnan mukaan.

6. Henkilötietojen lainmukainen käsittelyperuste

Henkilötietojen käsittely perustuu tietosuoja-asetuksen 6(1) artiklan alakohtaan:

- yleistä etua koskeva tehtävä:
 - tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastolliset tarkoitukset
 - tieteellisten aineistojen tai kulttuuriperinnöllisten materiaalien arkistointi
- rekisteröidyn suostumus
- rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettu etu

7. Tutkimusaineistoon sisältyvät henkilötiedot

Tutkimuksessa kerätään seuraavat suorat henkilötiedot: osallistuvan lapsen nimi, ikä, luokka-aste ja sukupuoli sekä huoltajan sähköpostiosoite, huoltajuussuhde ja koulutustausta. Rekrytoinnin yhteydessä kerätään tietoa osallistujan mahdollisesta erityisruokavaliosta ja ruoka-aineallergioista. Lisäksi tutkimuksessa kerätään tietoa osallistujan ruuankäytöstä.

8. Erityiset henkilötietoryhmät (arkaluontoiset henkilötiedot)

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja:

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja: erityisruokavaliot, ruuankäyttö

Erityisten henkilötietoryhmien käsittely perustuu tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdan alakohtaan:

- yleistä etua koskeva tehtävä:
 - tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastolliset tarkoitukset
 - tieteellisten aineistojen tai kulttuuriperinnöllisten materiaalien arkistointi
- rekisteröidyn suostumus
- rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen

9. Henkilötietojen keräämisen lähteet

~~Suorat~~ Henkilötiedot kerätään tutkittavien huoltajilta sähköisesti REDCap-järjestelmällä toteutettavilla ilmoittautumis- ja kyselylomakkeilla.

10. Henkilötietojen suojaamisenpiteet

Tietojärjestelmissä käsiteltäviä tietoja suojataan seuraavilla tavoilla:

- käyttäjätunnus ja salasana
- käytön rekisteröinti/lokitus
- kulunvalvonta
- salaus/kryptaus
- kaksivaiheinen tunnistautuminen
- muu, mikä:

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- Aineisto kerätään ilman suoria tunnistetietoja
- Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa:

Tutkittavan nimi korvataan tutkimuskoodilla ja huoltajan sähköpostiosoite poistetaan analysointivaiheessa. Pseudonymisoinnin koodiavain säilytetään erikseen Turun yliopiston salasanalla suojatuissa sähköisissä järjestelmissä, joihin vain tutkimuksen avainhenkilöillä on pääsyoikeus

- Aineisto analysoidaan suoran tunnistetiedoin, koska:

11. Henkilötietojen siirtäminen ja jakaminen kolmansille osapuolille

Henkilötietoja ei siirretä rekisterinpitäjän ulkopuolelle.

12. Henkilötietojen siirtäminen EU:n tai ETA:n ulkopuolelle

Henkilötietoja ei siirretä Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

13. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Tutkimusaineisto poistetaan

Tutkimusaineisto säilytetään tämän tutkimuksen tulosten luotettavuuden arvioimista varten:

ilman suoria tunnistetietoja tunnistetiedoin

Tutkimusaineisto säilytetään myöhempää, yhteensopivaa tieteellistä tutkimusta varten tietosuoja-asetuksen vaatimusten mukaisesti:

ilman suoria tunnistetietoja tunnistetiedoin

Tutkimusaineisto säilytetään viisi vuotta, minkä jälkeen osallistujien nimi, ikä, luokka-aste ja sukupuoli, huoltajan sähköpostiosoite, tieto huoltajan koulutustaustasta ja huoltajuussuhteesta sekä tiedot osallistujan mahdollisesta erityisruokavaliosta ja ruoka-aineallergioista poistetaan ja aineisto säilytetään pysyvästi.

Tutkimusaineiston säilytys perustuu tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan b ja e alakohtiin. Tutkimusaineiston uudesta tutkimuskäytöstä lähetetään tutkittaville uusi tietosuojaseloste, paitsi jos rekisterinpitäjä ei enää pysty tunnistamaan tutkittavia tutkimusaineistosta.

14. Rekisteröidyn oikeudet sekä niihin tehtävät poikkeamat

Lisätietoa tietosuoja-asetuksen mukaisista oikeuksistasi antaa kohdassa 1 mainittu yhteyshenkilö.

Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

- tarkistaa itseään koskevat tiedot (15 artikla)
- oikaista omia tietoja (16 artikla)
- poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi (17 artikla)
- rajoittaa omien tietojen käsittelyä (18 artikla)
- siirtää tiedot rekisterinpitäjältä toiselle (20 artikla)
- vastustaa tietojen käsittelyä (21 artikla)

- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi (22 artikla)

Rekisteröity ei kuitenkaan voi käyttää kaikkia oikeuksia kaikissa tilanteissa, riippuen esimerkiksi siitä, mikä on henkilötietojen käsittelyperuste.

Rekisteröidyn oikeuksiin tehtävät poikkeamat

Tietosuojalainsäädäntö mahdollistaa rekisteröidyn oikeuksista poikkeamisen silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja oikeuksien toteuttaminen estäisi tai vaikeuttaisi suuressi käsittelyn tarkoitusten saavuttamista. Tarve tehdä poikkeamia rekisteröityjen oikeuksiin arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Tämän tietosuojaselosteen tutkimuksessa on todennäköisesti tarpeen tehdä poikkeamia seuraaviin rekisteröityjen oikeuksiin:

- Oikeus tarkistaa itseään koskevat tiedot (15 artikla)
- Oikeus oikaista omia tietoja (16 artikla)
- Oikeus poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi (17 artikla)
- Oikeus rajoittaa omien tietojen käsittelyä (18 artikla)
- Oikeus vastustaa tietojen käsittelyä (21 artikla)

Jos henkilötietojen käsittely tutkimuksessa ei edellytä rekisteröidyn tunnistamista eikä rekisterinpitäjä pysty tunnistamaan rekisteröityä, niin oikeutta tietojen tarkastamiseen, oikaisuun, poistoon, käsittelyn rajoittamiseen, ilmoitusvelvollisuuteen ja siirtämiseen ei sovelleta, ellei rekisteröity pysty antamaan luotettavan tunnistamisen mahdollistavia lisätietoja (11 artikla).

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetulle, jos koet, että henkilötietojasi on käsitelty soveltuvan tietosuojalainsäädännön vastaisesti.

Tietosuojavaltuutetun yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki
Puhelinvaihde: 029 566 6700
Sähköposti (kirjaamo): tietosuoja(at)om.fi